

češće prevodi kao *egzekucija tvrtke*, a trebala bi kao *prodajna izvedba tvrtke*.

Poglavlje Ostala česta odstupanja od jezičnih pravila pregledno govori o uobičajenim pravopisnim, tvorbenim i sintaktičkim dvojbama i pogrješkama, primjerice, točka iza rednoga broja, sklonidba kratica, pekara/pekarna/pekarnica, koristiti svoje prednosti/koristiti se svojim prednostima.

Iza jezičnih savjeta slijedi i savjetodavni rječnik – rječnik poslovnoga stila (stotinjak stranica) koji u lijevom stupcu donosi nepotrebne tuđice (uglavnom angлизme) i ukorijenjene nepravilnosti, a u desnom valjane hrvatske riječi. Primjerice, *downloadati* > *preuzeti*, *preuzimati* (*dokument*), *dozer* > *mjerač*

količine, *planing* > *planiranje*, *porijeklo* > *podrijetlo*, *uposliti* > *zaposliti*.

Posljednje je poglavlje Dodatci, a tu valja izdvojiti primjer životopisa (napisanoga kao uobičajeni tekst i kao tablica), primjer poslovnoga pisma s naglaskom na pravilno pisanje zaglavlja i nadnevka (ne *3. siječanj 2011.*, nego *3. siječnja 2011.*), obraćanja i pozdrava (ne *štovana gospodo*, nego *poštovana gospodo*), tablice sklonidbe naziva robnih maraka (primjerice, *Coca-Cola*, *Coca-Cole*, *Coca-Colin*).

Bilo bi dobro da Priručnik dospije među šire čitateljstvo jer bi bio koristan zaposlenicima u svim tvrtkama, službenicima u državnim uredima i novinarima.

Sanda Ham

HRVATSKI JEZIK ZA POČETNIKE

Artur Bagdasarov, Hrvatski jezik, početni tečaj, Moskva, 2011., 256 str.

Rusiji je početkom ove godine objavljen priručnik za učenje hrvatskoga jezika kao stranoga, Hrvatski jezik za početnike. Priručnik je na ruskom jeziku, urednica je Marina Čubrić, a autor joj je nama dobro znani prijatelj Hrvatske, Artur Bagdasarov – podsjećanja radi, autor je prošle godine dobio Ininu nagradu za promicanje hrvatske kulture i jezika u svijetu.

Priručnik Hrvatski jezik posljednja je u nizu Bagdasarovljevih knjiga o hrvatskom jeziku: Rusko-hrvatsko-srpski / hrvatsko-srpsko-ruski rječnik razlika (Moskva, 1989., 1991., 1998.), Mali školski priručnik razlika (Moskva, 1990.), Hrvatsko-ruski rječnik (1999., 2003., i 2007.), Hrvatski razgovornik (2006.), Hrvatska slovnica (2006.),

Hrvatski književni jezik druge polovice 20. stoljeća (2004.), Hrvatski književni jezik i njegova norma (2009.), pa se posve naravno naslanja na ta djela i ne iznenađuje nas svojim normativnim rješenjima.

Priručnik je jednostavan, metodički dobro oblikovan, pregledan i jasan. Sastoji se od triju velikih poglavlja – Hrvatski jezik u dijalozima; Pravopis, zvukoslovlje i razgovor; Oblikoslovlje. Pridodana su i dva kraća rječnika – hrvatsko-ruski frazeološki rječnik i hrvatsko-ruski rječnik / rusko-hrvatski rječnik.

Poglavlje Hrvatski jezik u dijalozima (90 str.) donosi kraće tekstove na hrvatskom jeziku u kojima se govori o različitim svakodnevnim situacijama – upoznavanje, kolodvor, zračna luka, hotel, pošta, telefon, robna kuća, restoran, obitelj, stan. Govori se i o hrvatskim blagdanima, suvremenoj hrvatskoj povijesti i hrvatskom državnom uređenju. Uz dijaloške su tekstove pridodani

rječnici hrvatsko-ruski i jezične vježbe (odgovori na pitanja, dopuni rečenice, prevedi na ruski, prevedi na hrvatski).

Poglavlje Pravopis, zvukoslovlje i razgovorci (30 str.) kratki je fonološko-fonetski opis hrvatskoga jezika s morfonologijom i kratki pravopis.

Poglavlje Oblikoslovlje (100 str.) morfologija je hrvatskoga jezika – vrste riječi, sklonidba i sprezanje. U istom je poglavlju samo nekoliko stranica posvećeno sintaksi

(potpoglavlje Pojedine sastavnice skladnje), uglavnom redu riječi u rečenici.

Uz Priručnik je snimljen i CD, a oni dijelovi teksta koji se mogu poslušati i na CD-u, označeni su u Priručniku sličicom slušalica .

Po svojoj naravi priručnik za učenje hrvatskoga jezika kao stranoga oslanja se na normu hrvatskoga jezika – ne stvara ju, nego ju slijedi. A. Bagdasarov pristupa hrvatskoj normi birajući između normativnih dvostrukosti (pa i višestrukosti) uvijek jedno rješenje. To je za početni tečaj dobro, početniku treba jednostavnost – stečeno se znanje ionako može na višim razinama nadograđivati upućivanjem na dvostrukosti i njihovu stilsku vrijednost. Primjerice, iz priručnika će se naučiti da instrumental jednine i-vrste ima nastavak -ju (*radošću, solju*), da je u pridjevno-zamjениčkoj sklonidbi pravilan raspored navezaka (*lijepoga, lijepomu, o lijepom*). Pravopisna su rješenja u skladu s odlukama Vijeća za normu što znači i s Hrvatskim školskim pravopisom i Babić-Moguševim. Leksički je izbor za A. Bagdasarova vrlo purističan – sve je prevedeno na hrvatski, tuđica i nema. O tom svjedoče i naslovi poglavlja – zvukoslovlje (fonetika), glasooblikoslovlje (rus. fonomorfoloģija), oblikoslovlje (morfologija), skladnja (sintaksa).

Lijepo je znati da se hrvatski jezik uči u dalekoj Rusiji te da i u tom dijelu svijeta naš jezik i naša kultura imaju prijatelje.

Sanda Ham